

donaven l'abast. Tota la producció d'Hispano - Suissa, Elizalde T. H., etc., era carrossada amb carrosseria nacional també, i fou aleshores quan la carrosseria de luxe pogué estendre's a Catalunya, i es perfeccionà de dia en dia.

«Què és, doncs, el que ha influït a paràl·litzar aquesta indústria?»

«La crisi d'aquesta indústria és produïda avui principalment per la manca de constructors de xassís del país. Si aquesta existís, sens dubte, els nostres carrossers podrien competir amb els altres carrossers de França, Alemanya, Bèlgica, Anglaterra, etc., els quals topen igualment amb les dificultats de caràcter social, que afecten mundialment. Avui dia, una carrosseria feta per Le Baron, Barker, Kellner, etc., costa molt més que una carrosseria feta aquí a Catalunya, però aquests fabricants tenen l'avantatge que un acord amb els constructors de xassís els permet de fabricar carrosseries que exposen, i podrien aconseguir una venda més fàcil. Aquí, degut a la falta de mercat i constructors de xassís, no es pot fer així, i la conseqüència és que per aconseguir el contracte d'una carrosseria s'ha de limitar i rebaixar el preu, i la construcció per força n'haurà de sortir perjudicada.

I a més hi ha encara aquell tipus de senyor estevisme, que li sembla que la producció estrangera ha d'ésser millor. Hi ha qui paga 75.000 francs o 1.000 lliures, i 4.000 dòlars per una carrosseria encarregada a França a Anglaterra o als Estats Units, i en canvi troba excessivament cara la carrosseria que pot fer-hi per 20.000 pessetes un bon carrosser català, i que dit sense modestia llueix tant com qualsevol carrosseria estrangera. I a més, aquí poden fer els detalls al gust del comprador, fins i tot els seients a la mesura del senyor o de la senyora.

«Quins són els carrossers estrangers més en boga actualment?»

«A Nord-Amèrica hi ha Le Baron, i Judkins; a Anglaterra, Barker, Hooper, i Windovers; a França, Kellner, Binder, i Labourdette; a Bèlgica Van-den-Plass, etc.

«I els nacionals?»

«A Catalunya queden només Fiol, Ferrer, i Capella, i algun que es dedica gairebé només a la reparació. La vostra clientela, on és?»

«Aquí fabricuem més per a Madrid que per a Catalunya. La gent d'allà es preocupa més de l'elegància, i prefereix una carrosseria especial, mentre que aquí la gent cerca més la utilitat.

«Creieu que vindran èpoques millors?»

«El nostre interès medita ara uns breus moments.

«Sóc pessimista — ens diu —. Ultra la crisi produïda per la manca de xassís nacionals — com us he dit abans — hi ha la crisi mundial que afecta a una indústria que podria considerar de luxe. També moltes de les matèries primeres hem de comprar-les a l'estranger, i això, com poden suposar, encareix i fa del tot impossible fer un treball regularitzat i que surti a compte. Espanya no està tampoc en condició de poder avorir una producció d'automòbils nacionals — com ma França, per exemple. — I penssem menys encara que pugui ésser exportadora. Per a aconseguir això, ha de passar molt temps, no hi ha dubte.

I és una veritable llàstima que fuguin milers i milers de pessetes a l'estranger, que podrien traduir-se aquí en treball i prosperitat per a casa nostra...

No volem amoinar més i ens acomiadem amb una forta encanada en posar tot el nostre desig que un temps millor tingui cura d'abonar aquest regust de pessimisme que reventen les seves darreres paraules.

I esperem que aquest temps millor sigui prompte una realitat. Una realitat per a la indústria de la carrosseria, i per a totes les indústries de Catalunya, que són tan nostres i que no hem de permetre que s'ensorrin.

E. M.

PER LA DIGNITAT DE CATALUNYA

Rètols en castellà

No fa pas molt, des d'aquestes mateixes pàgines, assenyalàvem amb vin dolor que Catalunya, de poc entrada a la majoria d'edat política, no ha adquirit encara tot el civisme que ens pertoca i que ens ha d'incorporar al món civilitzat. El gest de la nostra terra davant la vergonya de les dictadures i del règim monàrquic i en qüestió de la nostra llibertat col·lectiva ens honora i diu el molt que hem guanyat. Però la dignificació política havia d'anar acompanyada d'aquell grau de civilització que avui veiem en la majoria dels pobles europeus. I no ha estat així. Per un fenomen degut sens dubte a la pressió a què ens havia sotmès l'imperialisme espanyol — que la República no ha acabat i veiem ara brandar entre les mans que més l'haurien de repudiar — no s'ha obert un renaixement paral·lel. Els vuit anys de dictadures han donat al poble català, com a tot el poble espanyol, consciència ciutadana. Tot el que hem avançat per aquest camí ha estat arrossegat per la marxa ascendent del moviment polític.

Catalunya ha votat gairebé unànimement l'Estatut de la seva llibertat; tots els anhels provenen de la voluntat autònoma dels catalans.

Però ningú que vingues a Barcelona i es fixés tan sols en les manifestacions externes més visibles, no podria distingir-ho. La ceguera de la burgesia catalana, que creu que pot desitjar la llibertat col·lectiva sense necessitat de pensar en català, arriba a l'impudor. No oblidem l'amarguesa de Joan Comorera en arribar a Barcelona, després d'onze anys d'absència, expulsat de l'Argentina per catalanista — ordre de la dictadura Urquiza a prece de l'ambaixador Alfonso Danvila, suara recompensat per la República.

L'ASSEMBLEA EXTRAORDINÀRIA DEL FUTBOL CLUB BARCELONA

El dilluns passat tingué lloc la continuació de l'assemblea extraordinària del F. C. Barcelona. El cavall de batalla d'aquesta assemblea era la qüestió econòmica. El tresorer del club exposà una sèrie de dades demostratives dels estalvis realitzats fins ara per la directiva i manifestà que a despit d'això la marxa econòmica del club s'havia de regularitzar perquè les coses van malament.

ca espanyola —, i veure com exteriorment Catalunya semblava conformada de la seva esclavitud. Hem sentit com algú deia que no érem dignes de la llibertat per quant ens manca el civisme; més aviat creiem que li llibertat ens donarà aquest civisme que hauríem de tenir.

Rètols en castellà: la major part de la premsa en castellà: lletres familiars dels burgesos en castellà: crisi del llibre i especialment del llibre català; més teatre castellà que català; aquest, encara, sense espectadors (val a dir, però, que la culpa d'això darrer és dels empresaris, que només saben donar obres per al públic insipid de la Tertúlia Catalanista i de la Joventut Jordana). L'espectacle és vergonyós. Ningú no diria que aquest és el poble que d'una manera tan esplèndida se sabé manifestar els 12 i 14 d'abril, el 28 de juny i el 2 d'agost.

Volem fixar-nos d'una manera particular en els rètols castellans. És la manifestació més vistosa, el que més contrasta amb la nostra voluntat autònoma, el que més fortament pregonja la manca de civisme a Catalunya.

Figueres, Terrassa, Sabadell són poblacions catalanes. Barcelona, cap i casal de Catalunya, sembla, en canvi, que no ho sigui. Per cada rètol en català, tres o quatre-cents en castellà. Trista realitat!

No som uns sentimentals que posem el catalanisme per damunt de tot. Creiem que el catalanisme s'hauria de liquidar definitivament per a esdevenir ciutadans del món, res més que ciutadans del món. Voldríem que la bandera catalana esdevingués una bandera roja que pogués volar al cim de totes les muntanyes de la terra. Voldríem que totes les fronteres s'esmicolessin per a fer del món una

sola pàtria. Però, perquè volem això, desitgem Catalunya amb tota la dignitat i en condicions de poder-se incorporar, demà, al concert internacional dels pobles lliures.

Posem a la burgesia catalana l'exemple de Flandes i de la mateixa Irlanda. Flandes no té un anheli de llibertat col·lectiva tan viu com Catalunya, i a les terres flamencs gairebé no es veu cap rètol de botiga que no sigui en flamenc, per bé que molts d'ells tinguin la inscripció al costat de la tradició francesa. Irlanda, caiguda en la degeneració fins a l'extrem d'haver perdut la pròpia llengua, es llança a la lluita titànica, paral·lela a l'alliberació política, de reconstruir l'idioma vengut. Els catalans, en canvi, i, només sabem cridar, posar una paraula a l'urna electoral i fer això tan ridícul de portar llacets als trams de les americanes i onegar banderes barres.

La burgesia al·lega ciontra la catalanització dels rètols raons econòmiques, sempre migrades: un pretès allunyament de compradors, que aquells que ho tenen tot en català poden garantir que no és cert; el cost-pretext molt pitjor — del repintat. Solament la fútes d'aquests arguments palesa la manca de civisme.

Cal una campanya per la dignitat de Catalunya. La catalanització de la terra catalana és el primer pas envers el veritable civisme. Amb una Catalunya catalanitzada serem ja ciutadans de debò. Els qui anelem horitzons més amples, és clar, no ens aturarem aquí; però, mirant les coses com a simples catalans — no catalanistes —, creiem això inseparable del nostre Estatut autòmic.

J. ROURE I TORENT

Mobles de fusta i acer per a oficines

BODMER & BO

C. CORTS, N.º 590

Telèfon 12656

La proposició que la Junta presentà a l'assemblea de delegats — per substituir la desaparició de les cèdols de cooperació — fou la següent: Que els socis que paguen 3 pessetes mensuals paguin una quota anual transitoria de 15 pessetes; de 10, els que en paguen 4; i de 5, els que en paguen 5.

Hom advertí a l'assemblea que la Directiva no feia qüestió de gabinet, ni d'amor propi, aquesta proposició; que l'exposava als d'legats perquè cadascú hi digués la seva, i que qui més en sabés que més hi digués.

L'ambient general de l'assemblea era favorable a l'augment de quotes; hom discrepava, però, en el procediment, car molts delegats creien convenient una assemblea de socis per a aprovar-ho. Més encara, tenint en compte que abans del 15 de setembre s'havia de convocar assemblea extraordinària per a la reforma de reglaments i supressió de delegats, i com que fins ara no s'ha fet podria aprofitar-se per tractar de les dues coses.

La discussió es va allargar. Es va presentar una proposició demanant que s'acordés l'augment transitori i que després s'anés a una assemblea de milenars per referendar aquest acord. Simultàniament va presentar-se una altra dient que es convoqués de seguida l'assemblea que

havia de celebrar-se abans del dia 15 de setembre i que a l'ordre del dia s'hi inclogués l'augment de quota. El doctor Segura va fer-se seva la primera proposició en nom del Consell, i anuncià que en el cas de no ésser aprovada, la Junta presentaria la dimissió.

Aquesta declaració provocà un gran aldarull; la discussió que fins aquell moment s'havia desenvolupat en un ambient de gran correcció i seny, va embolicar-se de mala manera. Es procedí a votar la primera proposició i va donar el següent resultat: a favor, 54 vots; en contra, 20; en blanc, 7.

La Junta, com que no havia aconseguit les tres quartes parts dels vots emesos — segons prescriuen els Estatuts — va dimidir, malgrat dels esforços que molts delegats que havien votat en contra van fer per demostrar que després de les manifestacions de bon principi, la Junta no s'havia de considerar desautoritzada, car havien dit que no en feien qüestió de gabinet.

S'originà un gran escàndol. La major part de directius abandonaren la taula presidencial, i llavors fou presentada una proposició demanant la formació d'una ponència que substituís de moment la Directiva. Afortunadament, la intervenció oportuna d'un delegat que figurava en la candidatura aconseguí que la Directiva no dimitís de moment i s'acordà que sigui cridada a actuar la Consultiva, que es convoquin els milenars per a elegir nous delegats i que després es nomeni, en conseqüència, la Directiva.

Això és, esquemàticament, el que va passar a la darrera assemblea del Barcelona.

Nota. — Signat per un grup de socis del Barcelona, hem rebut un manifest convidant els socis a una reunió preparatòria que tindrà lloc dimecres, a les deu de la nit, al carrer de Comtal, 9, pral., "Gremi de Serrallers".

Un nou rotatiu català del vespre

Quan aquestes ratlles vegin la llum, haurà aparegut ja possiblement el primer número de "La Humanitat".

Amb aquest novell confrare seran tres els diaris de nit en català. Com tothom sap, la direcció anirà a càrrec del nostre particular amic i cap de la minoria catalana al Parlament En Lluís Companys. Aquest nom és ja una garantia. El senyor Companys ha intervingut des dels temps difícils de "La Lucha" fins aquests moments en les tasques periodístiques, col·laborant en diferents diaris i publicacions de tendències esquerranes.

"La Humanitat" ve a omplir un buit en la premsa catalana de nit. Així veurem representades les tres tendències polítiques actuals: la dreta, per "La Veu"; el centre o liberals, per "La Nau"; i l'esquerra, per "La Humanitat". Es dona per segur que el nou diari no serà l'organ de cap partit determinat. Estarà, així, si, francament orientat cap a l'esquerra.

El cos de redacció està format per excel·lents elements del nostre món polític, literari, artístic i esportiu. Benvingut sigui a les activitats periodístiques el nou rotatiu català.

OXO PRODUCTO LIEBIG

FUTBOL

A GIRONA

Girona, 2 — Ripollés, 3

El partit celebrat al camp de Vista Alegre va atreure una bona gernació. Els gironins tenien l'esperança que els seus jugadors voldrien reivindicar-se de lamentables i desgraciades actuacions dels últims partits de campionat. Això feia preveure un bon partit de futbol.

Desgraciadament, el que menys va jugar-se fou a futbol. I val a dir que tots varem contribuir a malmetre un partit que podia ésser amb una mica de bona voluntat un dels millors de la temporada. D'una part els jugadors, que sols es preocupaven d'intimitzar-se mútuament. D'altra costat, l'àrbitre senyor Borda, l'actuació del qual fou una cosa definitiva, després de la qual no creiem que pretengui tornar a vestir la casaca de col·legiat. I finalment, el públic, que nerviós per l'actuació dels jugadors i de l'àrbitre, no es mostrà molt esportiu, sinó tot al contrari.

TEATRES

NOVETATS

A les 10:

JOAN DALLA

de Guimera, per

JAUME BORRAS

Demà, tarda:

L'HORA DEL SECRET

TEATRE CATALA ROMEA

Hospital, 51. Telèfon 19995

Avui, diumenge, a un quart d'onze,

33 representació de

L'HOSTAL DE LA GLORIA

Tots els dies, tarda i nit: L'HOSTAL

DE LA GLORIA, dijous, tarda i nit: L'HOSTAL

DE LA GLORIA, dijous, tarda i nit: L'HOSTAL

DE LA GLORIA, dijous, tarda i nit: L'HOSTAL

DE LA GLORIA, dijous, tarda i nit: L'HOSTAL

DE LA GLORIA, dijous, tarda i nit: L'HOSTAL

DE LA GLORIA, dijous, tarda i nit: L'HOSTAL

DE LA GLORIA, dijous, tarda i nit: L'HOSTAL

DE LA GLORIA, dijous, tarda i nit: L'HOSTAL

DE LA GLORIA, dijous, tarda i nit: L'HOSTAL

DE LA GLORIA, dijous, tarda i nit: L'HOSTAL

DE LA GLORIA, dijous, tarda i nit: L'HOSTAL

DE LA GLORIA, dijous, tarda i nit: L'HOSTAL

DE LA GLORIA, dijous, tarda i nit: L'HOSTAL

DE LA GLORIA, dijous, tarda i nit: L'HOSTAL

DE LA GLORIA, dijous, tarda i nit: L'HOSTAL

DE LA GLORIA, dijous, tarda i nit: L'HOSTAL

DE LA GLORIA, dijous, tarda i nit: L'HOSTAL

DE LA GLORIA, dijous, tarda i nit: L'HOSTAL

DE LA GLORIA, dijous, tarda i nit: L'HOSTAL

DE LA GLORIA, dijous, tarda i nit: L'HOSTAL

DE LA GLORIA, dijous, tarda i nit: L'HOSTAL

DE LA GLORIA, dijous, tarda i nit: L'HOSTAL

DE LA GLORIA, dijous, tarda i nit: L'HOSTAL

DE LA GLORIA, dijous, tarda i nit: L'HOSTAL

DE LA GLORIA, dijous, tarda i nit: L'HOSTAL

DE LA GLORIA, dijous, tarda i nit: L'HOSTAL

DE LA GLORIA, dijous, tarda i nit: L'HOSTAL

DE LA GLORIA, dijous, tarda i nit: L'HOSTAL

DE LA GLORIA, dijous, tarda i nit: L'HOSTAL

DE LA GLORIA, dijous, tarda i nit: L'HOSTAL

DE LA GLORIA, dijous, tarda i nit: L'HOSTAL

DE LA GLORIA, dijous, tarda i nit: L'HOSTAL

DE LA GLORIA, dijous, tarda i nit: L'HOSTAL

DE LA GLORIA, dijous, tarda i nit: L'HOSTAL

DE LA GLORIA, dijous, tarda i nit: L'HOSTAL

DE LA GLORIA, dijous, tarda i nit: L'HOSTAL

DE LA GLORIA, dijous, tarda i nit: L'HOSTAL

DE LA GLORIA, dijous, tarda i nit: L'HOSTAL

DE LA GLORIA, dijous, tarda i nit: L'HOSTAL

DE LA GLORIA, dijous, tarda i nit: L'HOSTAL

DE LA GLORIA, dijous, tarda i nit: L'HOSTAL

DE LA GLORIA, dijous, tarda i nit: L'HOSTAL

La nostra resposta a una ofensiva

Un ministre català autèntic

Homes de la Lliga regionalista, enyorables de la Monarquia a la qual van servir fins al darrer moment, inadaptats a la República, malhumorats per llur fracàs, cerquen consolat a llur bandejament, en l'ofensiva rabiosa que desencadenen contra el nou règim. Ministres, subsecretaris, governadors, directors generals, edhys els diputats de les Constituents — llevat, naturalment, dels senyors Ràhola, Estelric i Abadal — tots són uns ineptes, uns ignorants o uns males persones. Ningú no se salva segons els noms els homes de la Lliga Regionalista i els "il·lustres amics" de la fabrica de tecnics tenen cara i ulls per parlar de finances, d'economia i de política.

Tothom s'adona a Catalunya que un dels homes de la República que més ataquen els prohoms de la Lliga és el ministre d'Economia, Lluís Nicolau d'Oliver. Monàrquics, veuen en ell l'home que signà el manifest revolucionari de desembre, que portà la República. Catòlics intolerants, veuen en ell l'home liberal que votà l'article 24. Reaccionaris, veuen en el seu procedir al democràtic escrupolós i lleial que accepta la llei de la majoria. Egoistes, s'adonen del prestigi que gaudeix com a home de govern i els dol que ningú no es recordi dels homes de la Lliga...

L'ataquen la gent més fracassada de la terra, la gent que ha fet el ridícul més gran en la vida política, aquells prestigis grotescos que el dia 12 d'abril parlaven de la República amb rialles histèriques i deien que Espanya era monàrquica fins al moll dels ossos. Aquella gent que després d'haver donat un requitell de ministres a la monarquia i haver promès durant 30 anys l'autonomia a Catalunya, no havien aconseguit altres avantatges que aquell lamentable decret sobre les banderes...

"La Veu de Catalunya" es pregunta cada dia què fa el senyor Nicolau d'Oliver al govern de la República.

En Vidal i Guardiola, el tòtem "ressaca or" de la Lliga que té el desfici de donar consells que ningú no li demana, el tracta de "comparsa" en les seves conferències de Picamoixons i Hostalet de Pierola...

Els prohoms dels consellidors al carrer "Governador" el qualifiquen de "fracassat" i van preguntant-li per què no dimiteixi...

Pobre Lliga! No serà feliç fins que la República truqui a les seves portes, es confessi incapaç i venguda i li demani els seus tècnics, aquell bé de Déu d'il·lustres amics que en llurs bons temps arribaven cada dia en els expressos de Madrid i París.

Què ha fet En Nicolau d'Oliver? Prou que ho saben els de la Lliga. D'únic es doler. De saber-ho tant! En Nicolau és la seva obsessió precisament perquè ha estat el primer i únic ministre que Catalunya ha enviat al govern d'Espanya. Perquè als centres polítics de Madrid tothom admira el seu talent i la seva modestia. Perquè En Nicolau és un ministre català autèntic. Perquè gaudeix de simpaties generals entre tots els homes de la República... Perquè sense la pose ni els autòboms dels prohoms de la Lliga, En Nicolau en sis mesos ha fet més per Catalunya que tota la Lliga plegada en 25 anys de monarquisme.

Ho volem recordar, ara que ve a tomb. Com a ministre d'Economia entra a formar part del govern de la República i es troba amb una economia apurada per set anys de disbauxes dictatorials. Accepta la cartera a precs del President de la Generalitat i amb la confiança d'aquest, per entendre que la desfeta electoral del seu partit el 12 d'abril podia llevar-li autoritat.

L'endemà de prometre el càrrec, ordena una revisió de tota l'obra de la Dictadura en el Ministeri d'Economia i comença en el si del Govern les gestions pro derogació de la Llei de Jurisdiccions tan greu i oprobiosa per a Catalunya, gestions que són coronades per l'èxit més falaguer, car tot el govern les secundà entusiàsticament.

Col·labora amb Marcel·lí Domingo en la defensa del decret sobre bilingüisme, i per la seva gran amistat amb D. Nicet Alcalá Zamora té ocasió freqüent de posar a prova el seu catalanisme profund, estudiant amb el president les possibilitats de l'Estatut i ajudant a mantenir la cordialitat entre Madrid i Barcelona.

Quan el ministre de Finances vol ensorrar el Mercat Lliure de Valors de Barcelona, Nicolau d'Oliver s'aiceca i amenaça amb dimidir i gràcies a la seva actitud decidida i enèrgica aconsegueix que el seu col·lega a Hisenda amaini veles.

Sempre al costat de la minoria catalana, en dues ocasions memorables Nicolau ha manifestat al seus companys, diputats per Catalunya, el seu propòsit d'anar-se'n també, si Catalunya no obtenia satisfacció en aquelles qüestions fonamentals per a l'Estatut.

Nicolau ha realitzat la gran obra de fer compatible la seva gestió en defensa dels interessos econòmics d'Espanya amb la seva actuació de guardià de l'Estatut dins del govern. Darrerament, fou designat pel Consell de Ministres com un dels representants del govern que anaren a oferir la presidència de la República a D. Nicet Alcalá Zamora, amb el qual l'únic una gran amistat. En una caricatura molt celebrada a Madrid apareix Nicolau president la comissió dels quatre i allargant ell personalment la cadira presidencial a D. Nicet...

Però si la gestió política del nostre ministre de la República no pot ésser més brillant ni més plena de realitzacions, no ho és menys la seva gestió al davant del ministeri d'Economia. ¿Qui no recorda aquell decret revolucionari sobre el cultiu forçós de les terres solrades, primera campanya de la reforma agrària? ¿Que preguntin els beneficiats que ve reportant, les crisis de treball que ha evitat i els problemes que ha resolt a les regions castellanes i andaluses.

¿I el decret ampliant les facilitats donades a l'agricultura pel crèdit agrícola? ¿I el de concedir als pagadors en difícil situació préstecs especials per a l'adquisició de llavors? Nicolau no fa — com feien els homes de la monarquia — la política que agradava als grans capitalistes. No legisla per a les grans empreses. Ho diu així el decret sobre el cultiu forçós de les terres i ho confirma un decret suspensent les tarifes màximes de fletaments i tallant en sec els abusos de les grans companyies navilieres.

Però recordem la convocatòria de la Conferència econòmica, quan l'enfonsada de la llura posava en perill l'economia espanyola. Conferència econòmica on el ministre va fer-hi representar tots els elements afectats i en la qual també hi havia representacions de la classe obrera. Recordem la conferència de Polí i la informació pública sobre la importació del morroc.

I el manteniment sever de la taxa del blat; la conclusió del tractat comercial amb França, després d'haver estat suspeses les negociacions reiterades vegades en temps de la Monarquia i, finalment, el recentíssim decret de reorganització de les Cambres de Comerç d'Espanya a l'estranger amb vistes a intensificar l'exposició comercial espanyola.

No volem allargar més aquestes notes ampliant fins al detall quina ha estat — i quina és — l'actuació de Nicolau d'Oliver com a ministre català. Hem tingut un especial interès a evocar aquestes dades no pas per justificar En Nicolau al qual tothom coneix prou, sinó per donar ocasió a què els nostres lectors sospessin la fulla de serveis de l'eminent helanista i la dels ex-ministres de la Lliga, els quals mai no s'avergonyiren de formar part de governs monàrquics que governaven amb la llei de jurisdiccions suspesa damunt Catalunya.

Acaba de sortir el llibre

LOS ARCHIVOS DEL TERRORISMO BLANCO

(El Fichero Lasarte)

per PERE FOIX (Delaville)

Amib nombroses fotografies i reproduccions de lletres d'Alfons de Borbó, Primo de Rivera, Martínez Anido, Despujols, Milans del Bosch, Milà i Camps, Baró de Viver, Aunós, etc. Diverses fitxes de personalitats d'esquerra. Carnets de sometistes i molts altres documents reveladors del pistolisme governamental.

Preu del volum: 3'50 Ptes.

A la Llibreria "ARIEL" - Boters, núm. 2 - Barcelona

CAPITOL XIV

I el trompistol encara giravolta...

EDICIONS "LA RAMBLA", (segon volum)

Quo Vadis

Sánchez

—Una gran notícia, amic meu! En Ganser assegura els vi-
ces de les últimes...
—Però, si això ja ho sap tothom...

J. GANSER. — Av. Portal de l'Angel, n.º 82

la rambra

(esport i ciutadania)

CATALA

Aquest és el
paper del nos-
tre poble.
Treballem per
ell com hem
treballat sem-
pre per les
coses ben
nostres

La justícia de la República

**Una maniobra d'Emiliano :: El tret que surt per la culata :: Un gran discurs de l'Alba (?)
Hegit pel senyor March :: Cinc milions de dòlars i 40.000 escriptures :: Galarza
fiscal popular :: Una sessió secreta inesperada :: L'inevitable epíleg**

CIUTADANIA

La llei de la dignitat

Els que aprofiten totes les ocasions per atacar la República i desprestigiar els homes de les Corts Constituents, ara emmudeixen com uns morts. Reconeixen en llur interior que les Cambres monàrquiques no tingueren mai la fina sensibilitat demostrada per les Corts actuals.

La reacció de la Cambra davant el cas March-Emiliano és una magnífica lliçó de dignitat política. Homes que la Cambra actual ha declarat solemnement incompatibles amb ella, havien conviscut llargues anyades parlamentàries amb les figures més eminents de la monarquia.

El Parlament de la República, format en la seva gran majoria per homes inèdits, sense experiència parlamentària però amb unes grans reserves d'entusiasme, posseïx, quin dubte hi ha, alguns defectes perdonables. Però aquesta actitud nobilíssima de revolta contra els homes tèrbols en defensa de la dignitat col·lectiva de la Cambra li fa disculpar totes les faltes irreflexibles que cometí.

Han canviat els temps. Està demostrat que a les Constituents de la República, els truïstes, els marxants i els homes de consciència tèrbola, no hi tenen vida possible. Tota la caterva d'indesitjables de la República ja tenen el nostre permís d'allistar-se a la respectiva confraria dels revisionistes, dels inadaptats i dels "restauradors" monarquitzants.

I bon viatge.

Té cara de frare, Franciscà, domini, agustí... No té importància. Frare. Es prim, calb, amb els pol-
los blancs. Posat humil, cos encor-
bat, camina amb un cert desllo-
riment de reumàtic.

Es diu Joan Marc.
A Madrid, don Juan March.
A Mallorca el senyor Marc.
A tot arreu "vuitanta milions de
pesetes".

A tot arreu, no. Al Parlament de
la República no. A les Constituents
s'ha dit simplement Joan Marc. sen-
se els milions i amb una consciència
que no és cap mirall.

El verb tallant d'Indaleci Prieto
havia llançat contra el rei del tabac
una acusació greu. Era l'últim
número vint o trenta al seu
pres passat de contrabandista i al seu
pres d'enemic de la República.
Un diari madrileny, "Informacio-
nes", propietat de l'esmentat indivi-
du, ve realitzant una jesuítica cam-
panya de rebentisme i desprestigi
contra la República amb més verí
que no destillen tots els diaris mo-
nàrquics plegats. Marc n'és el pro-
pietari i l'inspirador polític. Generós
amb els amics, els ofereix les co-
lumnies indesitjables de les seccions
de calúmies per liquidar agravis
comparats en l'anònim.

"L'enga del contrabandista"...
l'anomena un dia Indaleci Prieto.
Algú que, entre bastidors, vetlla
per l'honorabilitat de Marc, el pun-
xa perquè parli al Congrés i es de-
fensi d'una vegada. Gran expectació.
Marc parlà. Explicarà com ha fet
la seva fortuna de seixanta, de vuitan-
ta o de cent milions. Demostrarà
que mai no ha estat contrabandista.
Convencerà la Cambra de com ell
és víctima d'una llegenda infamant.

A l'entorn de Marc, però, voleja
amb una remor sinistra una acusa-
ció misteriosa que caldrà aclarir.
La Cambra es frisa. La rèplica de
Marc — la desgraciada rèplica de
Marc — a la requisitòria de Galar-
za llança un raig de llum sobre
l'afer...

Marc recita admirablement. És
una Berta Singermann en forma de
contrabandista parlamentari. A me-
sura que va debilitant el seu discurs
amb una veu malaltissa i uns ade-
mans suplicants i un accent d'hu-
mitat enternidor, la gent es pre-
gunta de qui és obra aquella peça

oratória habilitíssima. Sona el nom
de Salvador Canals. El de l'Emilia-
no. Per fi, algú, tira més dret i diu:
Santiago Alba...

Ningú no dubta que si després
del discurs i abans de parlar En
Galarza, En Marc hagués sortit del
saló de sessions, la seva interven-
ció hauria quedat com un exemple
d'habilitat. No va convèncer ni un
sol diputat. Tothom l'hauria tingut
en el mateix concepte, però en
aquell moment va aturar l'ofensiva,
sabé calmar els més apassionats i
aconseguí no excitar ningú.

El temperament abrandat d'Angel
Galarza no pogué suportar el cinis-
me d'aquell personatge. La sang se
li revoltà i demanà la paraula.

—Per la dignitat de la Cambra,
per l'honor de les Constituents —
digué —, no podem deixar el dis-
curs que hem acabat de sentir sen-
se la rèplica que es mereix.

I començà un atac a fons contra
el multimilionari que s'ha sortit de
tot amb els seus milions, l'ensenya
per fora i per dins, digué el que
Joan Marc s'havia oblidat de dir,
posà el dit a la llaga — a les lla-
gues — del passat de Marc i tothom
s'adonà de la pus que n'anava ran-
tant.

Oratòria de procurador general
de la República, Galarza fou el
"maestro" que sabé excitar una
fera mansa. Perduda la serenitat
Marc, desbarrà. El gran orador, que
pronuncià un magnífic discurs que
portava escrit, a l'hora de contestar
es trobà sense pauta i caigué en
el parany de l'ex-fiscal de la Repú-
blica.

Això no és veritat, això és men-
tida — deia per tota defensa el mi-
lionari —. Això és l'odi que em té el
senyor Galarza...

I l'home, per adduir proves, a fa-
vor d'aquesta hostilitat del senyor
Galarza, afegeix ingenuament:

—Tothom sap que en les reunions
de la Comissió de Responsabilitats
el senyor Galarza sempre burxa
contra meu.

Fou el xiulet d'alarma. L'espurna
que encengué el polvorí... Tota la
Cambra es girà revoltada envers
l'orador per preguntar-li:

—Qui t'ho ha dit? Com ho saps?
—Qui et posa al corrent del que fa
i el que diu la Comissió de Respon-
sabilitats?

EL GRAN ENIGMA...

Heus ací el gran enigma. Aquell
mateix dia el grup radical-socialista
demana sessió secreta per parlar
d'un afer urgent i transcendental per
a l'honorabilitat de la Cambra. Es
tractava de saber, d'esbrinar ràpi-
dament, seguint indicis molt orien-
tadors, qui era la persona que po-
sava al corrent el senyor March de
tot el que feia i deixava de fer la
Comissió de Responsabilitats res-
pecte la seva persona.

Heus ací la història d'aquest afer
apassionant que ha estat el tema de
l'actualitat política espanyola. El
lector ja sap el fall provisional de
la comissió nomenada per estudiar
el cas. L'Emiliano ha estat declarat
"compatible amb aquesta Cambra."

L'única, tan gran és la unanimitat en
votar-la.

La quasi seguretat de la presen-
cia del senyor Alcalá Zamora repre-
senta un cop mortal per a la tesi
revisionista. La decisió del Govern
Azaña, ultra representar un home-
natge merescut al nobilíssim presi-
dent del Govern provisional, ha es-
tat una jugada política habilitíssima.

Als centres polítics s'assegurava
aquests dies que don Nicet mantin-
drà el qüestió Govern Azaña men-
tre duri la discussió de les lleis
complementàries, per entendre que
amb l'actual Cambra un Govern de
concentració com el present és l'únic
possible. Immediatament de votada
la reforma agrària, aprovats els Es-
tatuts i elaborades les lleis comple-

EXTRET DE LA COLLECCIO DE REJOLES BAGARIA

En Marc ja va quedar-ne dijous al
vespre després de la seva rèplica a
Galarza...

Demà, en la represa de la sessió
secreta, s'acabarà de liquidar l'afer,
esclarint totes les complicitats i exi-
gent totes les responsabilitats possi-
bles.

De moment, com a conseqüència
immediata d'aquests fets, l'Emiliano
ha estat expulsat del partit radical

UN COP MORTAL CONTRA
EL REVISIONISME...

Aquestes coses vergonyants han
llevat actualitat a uns fets importan-
tíssims que es produïren a Madrid a
començaments de setmana: l'oferi-
ment per part del Govern de la can-
didatura oficial a la presidència de
la República a don Nicet Alcalá
Zamora.

Quatre ministres — Largo Caba-
llero, Marcel·lí Domingo, Martínez
Barrios i Nicolau d'Oliver — anaren
a visitar l'ex-president del Govern
provisional amb l'encàrrec de reca-
bar la seva conformitat per a la
candidatura de primer magistrat de
la República.

Don Nicet va al·legar moltes
raons per refusar. Va resistir excu-
sant-se amb nombrosos arguments
de caràcter polític... Però els mi-
nistres varen adduir-ne un de més
important que arribà al cor sensi-
ble de don Nicet: Cal consolidar la
República...

El partit progressista, fent un sa-
crifici tan gran com el que fa el

propri don Nicet, ha decidit presen-
tar també la candidatura de don Ni-
cet. És molt possible que sigui
mentari, el president de la Repú-
blica signarà el decret de dissolució
de la Cambra i convocarà noves
eleccions, de les quals en sortirà el
primer Govern pròpiament dit pa-
lamentari de la República.

DOMENEC DE BELLMUNT

Nota. — He rebut nombroses lle-
tres de felicitació i de censura pel
meu reportatge titulat "Per la lli-
bertat o per la reacció" publicat la
setmana passada. Entre aquestes
darreres vull esmentar la d'un va-
lencià adaptat a Catalunya, el qual
em demana molt atentament que
faci constar que el fou educat gra-
tuitament als jesuïtes. Queda com-
plagut. Així mateix em plau de ma-
nifestar al senyor Thió Rodés que
si rellegeix el meu esmentat repor-
tatge no hi trobarà cap al·lusió per-
sonal que el presenti com un en-
emic de la República, i si censures
per part meua pel fet que ell i un
altre amic meu progressista part en
un miting clerical on s'insultà i es
calumnià la República.

Els veritables liberals
condemnen per un igual
les intoleràncies de la
dreta i de l'esquerra.

Una gesta noble de Francesc Macià

La setmana passada publicàvem una nota amb
un retrat de l'orfenet fill d'Antoni Borrell, la víc-
tima innocent dels reaccionaris. En aquella nota
ens dolíem del poc èxit aconseguit per la sub-
scripció oberta a favor de la vídua i l'orfenet.
Però ultra l'ajut econòmic, ens dirigíem al Pre-
sident de la Generalitat i a l'alcalde de Barcelona
demanant-los que volguessin donar una plaça per
a la vídua.

Han passat vuit dies i la subscripció ha ex-
perimentat un notable reforç i avui tenim la gran
satisfacció d'anunciar als nostres lectors el gest
del nostre President atenent la nostra súplica
i concedint una col·locació decorosa a l'esposa
d'aquell digne ciutadà que es digué Antoni Borrell.

En efecte, abans d'ahir, al migdia, vam tenir
l'honor d'ésser rebuts pel President Macià i en
el curs d'aquesta visita donà les instruccions ne-
cessàries perquè la senyora Borrell pogués co-
mençar a treballar aviat.

Nosaltres, des d'aquestes columnes, en felici-
tar-nos d'aquesta nova, aprofitem l'avinentesa per
regraciar a l'il·lustre President de la Generalitat
aquest gest que tant l'honora.

Les Constituents donen proves d'una exem-
plaritat moral com no havien donat mai les Corts
de la monarquia.

El revisionisme és una bandera contra la
República.

Francesc Macià, l'il·lustre President de la Ge-
neralitat, que atenent les suggestions de LA RAM-
BLA ha tingut la gentilesa d'oferir una collo-
cació a la vídua d'Antoni Borrell